

II

(Sporočila)

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

SPOROČILO KOMISIJE

Sprememba začasnega okvira za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19

(2020/C 112 I/01)

1. UVOD

1. Komisija je 19. marca 2020 objavila sporočilo „Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19“⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: začasni okvir), v katerem so med drugim določene možnosti, ki jih imajo države članice na podlagi pravil Unije za zagotavljanje likvidnosti in dostopa do financiranja podjetjem, zlasti malim in srednjim podjetjem (v nadaljnjem besedilu: MSP), ki se v tem času soočajo z nerazpoložljivostjo, da bi si lahko opomogla od trenutnih razmer. Cilj je določiti okvir, ki bo državam članicam omogočil, da podprejo podjetja, ki se soočajo s težavami ob trenutnem izbruhu COVID-19, pri tem pa ohraniti celovitost notranjega trga EU in zagotoviti enake konkurenčne pogoje.
2. Ciljno usmerjena in sorazmerna uporaba nadzora EU nad državno pomočjo zagotavlja, da nacionalni ukrepi pomoči učinkovito podpirajo prizadeta podjetja med izbruhom COVID-19 ter jim omogočajo, da si opomorejo od trenutnih razmer, hkrati pa upošteva pomen doseganja dvojnega zelenega in digitalnega prehoda v skladu s cilji EU.
3. Namen tega sporočila je opredeliti dodatne začasne ukrepe državne pomoči, za katere Komisija meni, da so glede na izbruh COVID-19 združljivi na podlagi člena 107(3) PDEU.
4. Komisija meni, da je poleg zagotavljanja dostopa do likvidnosti in financiranja pomembno tudi, da se olajšajo raziskave in razvoj na področju COVID-19, podpreta izgradnja in nadgradnja zmogljivosti za preskušanje izdelkov v zvezi s COVID-19 ter da se spodbudi vzpostavitev dodatnih zmogljivosti za proizvodnjo izdelkov, potrebnih za odzivanje na izbruh. To vključuje ustrezna zdravila (vključno s cepivi) in zdravljenja, njihove vmesne izdelke, aktivne farmacevtske učinkovine in surovine; medicinske pripomočke ter bolnišnično in medicinsko opremo (vključno z ventilatorji in zaščitnimi oblačili ter opremo in diagnostičnimi orodji) in potrebne surovine; razkužila in njihove vmesne izdelke ter kemične surovine, ki so potrebne za njihovo proizvodnjo, ter orodja za zbiranje in obdelavo podatkov.
5. Poleg tega je v trenutnih razmerah ključno ohraniti tudi delovna mesta. Odlogi plačila davkov in prispevkov za socialno varnost so lahko dragoceno orodje za zmanjšanje likvidnostnih omejitev podjetij in ohranjanje delovnih mest. Če se taki odlogi uporabljajo za celotno gospodarstvo, ne spadajo na področje uporabe nadzora nad državno pomočjo. Če podjetjem dajejo selektivno prednost, kar se lahko zgodi, če so omejeni na določene sektorje (kot so promet, turizem, zdravje), regije ali vrste podjetij, vključujejo pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

⁽¹⁾ Sporočilo Komisije z dne 19. marca 2020, (C(2020) 1863 (UL C 91I, 20.3.2020, str.1).

6. Da bi ohranili zaposlenost, lahko države članice na enak način prispevajo k stroškom plač za podjetja, ki bi zaradi izbruha COVID-19 sicer odpustila zaposlene. Če se take sheme podpore uporabljajo za celotno gospodarstvo, ne spadajo na področje uporabe nadzora nad državno pomočjo. Če so na primer omejene na nekatere sektorje (kot so promet, turizem, zdravje), regije ali vrste podjetij, vključujejo pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.
7. Komisija ima pozitivno mnenje glede ukrepov, ki so jih sprejele države članice, da bi povečale prožno varnost in preprečile množična odpuščanja. Sheme začasnega odpuščanja za splošno uporabo, katerih namen je zaposlenim zagotoviti popolno ali delno nadomestilo za izgubo njihovih osebnih prejemkov, ko so na dopustu, običajno ne bi bile selektivne.
8. Poleg tega je uporaba začasnega okvira pokazala, da je treba uvesti dodatna pojasnila in spremembe nekaterih določb, zlasti v oddelkih 3.1, 3.2, 3.3 in 3.5.

2. SPREMEMBE ZAČASNEGA OKVIRA

9. Od 3. aprila 2020 bodo začele veljati naslednje spremembe začasnega okvira za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob trenutnem izbruhu COVID-19:
 10. vstavi se nova točka 16a:

„16a. Komisija prav tako meni, da je poleg ukrepov pomoči, ki so dovoljeni v skladu s členom 107(3)(b) PDEU, in obstoječih možnosti v skladu s členom 107(3)(c) PDEU nujno treba pospešiti tudi raziskave in razvoj na področju COVID-19, da bi podprli infrastrukture za preskušanje in prenos v proizvodnjo, ki prispevajo k razvoju izdelkov v zvezi s COVID-19, ter podprli proizvodnjo izdelkov, potrebnih za odzivanje na izbruh. Zato to sporočilo določa pogoje, pod katerimi bo Komisija takšne ukrepe obravnavala kot združljive z notranjim trgom v skladu s členom 107(3)(c) PDEU. Komisija je ustrezno upoštevala skupni cilj takih ukrepov pomoči in njihove pozitivne učinke na reševanje kriznih izrednih razmer na področju zdravja, do katerih je prišlo zaradi izbruha COVID-19, pri čemer je pretehtala morebitne negativne učinke takih ukrepov na notranji trg.“;
 11. točka 20 se nadomesti z naslednjim:

„20.Vsa pomoč iz različnih oddelkov tega sporočila se lahko kumulira med seboj, razen:

 - a. pomoč, odobrena v skladu z oddelkoma 3.2 in 3.3, če je pomoč odobrena za isto zadevno posojilo in skupni znesek posojila na podjetje presega mejne vrednosti iz točk 25 d) ali 27 d) tega sporočila; ter
 - b. pomoč, odobrena v skladu z oddelki 3.6, 3.7 in 3.8, če se pomoč nanaša na iste upravičene stroške ⁽²⁾.“;

(²) Če se spoštujejo pravila na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (uredba o splošnih skupinskih izjemah) in na podlagi različnih uredb *de minimis*, se lahko začasni ukrepi pomoči, ki jih zajema to sporočilo, kumulirajo v skladu s pravili o kumulaciji na podlagi uredbe o splošnih skupinskih izjemah ter različnih uredb *de minimis*, in sicer Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L 352, 24.12.2013, str. 1), Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v kmetijskem sektorju (UL L 352, 24.12.2013, str. 9), Uredbe Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L 190, 28.6.2014, str. 45) in Uredbe Komisije (EU) št. 360/2012 z dne 25. aprila 2012 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* za podjetja, ki opravljajo storitve splošnega gospodarskega pomena (UL L 114, 26.4.2012 str. 8).

12. uvodni odstavek točke 22 ter točki a in c točke 22 se nadomestijo z naslednjim:

„22. Komisija bo štela, da je taka državna pomoč združljiva z notranjim trgovom v skladu s členom 107(3)(b) PDEU, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji (posebne določbe za primarni kmetijski sektor ter sektor ribištva in akvakulture so opredeljene v točki 23):

- a. skupna pomoč ne presega 800 000 EUR na podjetje. Pomoč se lahko odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih in plačilnih ugodnosti ali v drugih oblikah, kot so vračljiva predplačila, jamstva, posojila in lastniški kapital, če je skupna nominalna vrednost takih ukrepov nižja od skupne zgornje meje 800 000 EUR na podjetje; vsi uporabljeni zneski morajo biti bruto zneski, tj. zneski pred odbitkom davkov ali drugih dajatev;“
- „c. pomoč se ne odobri podjetjem, ki so bila dne 31. decembra 2019 že podjetja v težavah (v smislu uredbe o splošnih skupinskih izjemah ⁽³⁾).“

13. točka 23 se nadomesti z naslednjim:

„23. Z odstopanjem od točke 22(a) veljajo za pomoč, odobreno podjetjem v sektorju kmetijstva, ribištva in akvakulture, poleg pogojev iz točke 22(b) do (e), naslednji posebni pogoji:

- a. skupna pomoč ne presega 120 000 EUR na podjetje, dejavno v sektorju ribištva in akvakulture ⁽⁴⁾, ali 100 000 EUR na podjetje, dejavno na področju primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov ⁽⁵⁾; pomoč se lahko odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih in plačilnih ugodnosti ali v drugih oblikah, kot so vračljiva predplačila, jamstva, posojila in lastniški kapital, če skupna nominalna vrednost takih ukrepov ne presega skupne zgornje meje 120 000 EUR ali 100 000 EUR na podjetje; vsi uporabljeni zneski morajo biti bruto zneski, tj. zneski pred odbitkom davkov ali drugih dajatev;
- b. pomoč podjetjem, ki se ukvarjajo s primarno proizvodnjo kmetijskih proizvodov, ne sme biti določena na podlagi cene ali količine proizvodov na trgu;
- c. pomoč podjetjem, dejavnim v ribištvu in akvakulturi, se ne nanaša na nobeno vrsto pomoči iz odstavka 1(a) do (k) člena 1 Uredbe Komisije (EU) št. 717/2014 ⁽⁶⁾.“;

14. vstavi se naslednja točka 23a:

„23a. Kadar je podjetje dejavno v več sektorjih, za katere veljajo različni najvišji zneski v skladu s točkama 22(a) in 23(a), zadevna država članica na ustrezen način, na primer z ločevanjem računov, zagotovi, da se za vsako od teh dejavnosti spoštuje ustrezna zgornja meja.“;

15. točka 25 se nadomesti z naslednjim:

„25. Komisija bo takšno državno pomoč, ki je bila odobrena v obliki novih državnih jamstev za posamezna posojila kot odziv na izbruh COVID-19, štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(b) PDEU, pod naslednjimi pogoji:

- a. jamstvene premije so za posamezna posojila določene na najnižji možni ravni, ki se postopoma povečuje z dolžino trajanja zajamčenega posojila, kakor je določeno v naslednji preglednici:

Vrsta upravičenca	Za 1. leto	Za 2. in 3. leto	Za 4., 5. in 6. leto
MSP	25 bazičnih točk	50 bazičnih točk	100 bazičnih točk
Velika podjetja	50 bazičnih točk	100 bazičnih točk	200 bazičnih točk

⁽³⁾ Kot so opredeljena v členu 2(18) Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014 str. 1). Kadar se ta začasni okvir sklicuje na opredelitev pojma „podjetje v težavah“ iz člena 2(18) Uredbe (EU) št. 651/2014, ga je treba razumeti tako, da se nanaša tudi na opredelitev pojmov iz člena 2(14) Uredbe (EU) št. 702/2014 oziroma člena 3(5) Uredbe (EU) št. 1388/2014.

⁽⁴⁾ Kot je opredeljeno v členu 2(1) Uredbe Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L 190, 28.6.2014 str. 45).

⁽⁵⁾ Vsi proizvodi, navedeni v Prilogi I k PDEU, razen proizvodov iz sektorjev ribištva in akvakulture.

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L 190, 28.6.2014 str. 45)

- b. alternativno lahko države članice priglasi sheme, pri katerih je podlaga zgornja preglednica, vendar se lahko trajanje jamstva, jamstvene premije in kritje jamstva prilagodijo za vsako zadevno glavnicno posameznega posojila, tako se na primer nižje kritje jamstva lahko izravna z daljšim trajanjem ali omogoča nižje jamstvene premije; pavšalna premija se lahko uporablja za celotno trajanje jamstva, če je višja od najnižjih premij za prvo leto iz zgornje preglednice za vsako vrsto upravičenca, prilagojenih glede na trajanje jamstva in kritje jamstva v skladu s tem odstavkom;
- c. jamstvo se odobri najpozneje do 31. decembra 2020;
- d. za posojila, ki zapadejo po 31. decembru 2020, skupni znesek posojila na upravičenca ne presega:
- dvojnega zneska letne mase plač upravičenca (vključno s prispevki za socialno varnost ter stroški za zaposlene, ki delajo v prostorih podjetja, vendar so uradno zaposleni pri podizvajalcih) za leto 2019 ali za zadnje razpoložljivo leto. Pri podjetjih, ustanovljenih 1. januarja 2019 ali kasneje, najvišji znesek posojila ne sme preseči ocenjene letne mase plač v prvih dveh letih delovanja ali
 - 25 % skupnega prometa upravičenca v letu 2019 ali
 - z ustrezno utemeljitvijo in na podlagi samopotrditve upravičenca o njegovih likvidnostnih potrebah ⁽⁷⁾ se lahko znesek posojila poveča za kritje likvidnostnih potreb od odobritve v prihodnjih 18 mesecih za MSP in v prihodnjih 12 mesecih za velika podjetja;
- e. za posojila, ki zapadejo do 31. decembra 2020, je znesek glavnice posojila lahko višji od zneska iz točke 25(d) z ustrezno utemeljitvijo in pod pogojem, da se zagotovi sorazmernost pomoči;
- f. trajanje jamstva je omejeno na največ šest let, razen če se prilagodi v skladu s točko 25(b), in državno jamstvo ne presega:
- 90 % glavnice posojila, kadar kreditna institucija in država utrpita sorazmerne izgube pod enakimi pogoji; ali
 - 35 % glavnice posojila, kadar se izgube najprej pripišejo državi in šele nato kreditni instituciji (tj. jamstvo za prvo izgubo); ter
 - v obeh navedenih primerih velja, da se mora v primeru postopnega zmanjševanja obsega posojila, na primer zaradi začetka povračila posojila, sorazmerno zmanjševati tudi zajamčeni znesek;
- g. jamstvo se nanaša na posojila za naložbe in/ali posojila za obratni kapital;
- h. jamstvo se ne odobri podjetjem, ki so bila dne 31. decembra 2019 že podjetja v težavah (v smislu uredbe o splošnih skupinskih izjemah ⁽⁸⁾).“;

16. točka 27 se nadomesti z naslednjim:

„27. Komisija bo štela, da je državna pomoč v obliki subvencij za javna posojila v odziv na izbruh COVID-19 združljiva z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(b) PDEU, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a. posojila se lahko odobrijo po znižanih obrestnih merah, ki so vsaj enake izhodiščni obrestni meri (1-letna obrestna mera IBOR ali ekvivalent, kot ga je objavila Komisija ⁽⁹⁾), veljavni 1. januarja 2020, plus marže za kreditno tveganje, določene v tabeli spodaj:

Vrsta upravičenca	Marža za kreditno tveganje za 1. leto	Marža za kreditno tveganje za 2. in 3. leto	Marža za kreditno tveganje za 4., 5. in 6. leto
MSP	25 bazičnih točk ⁽¹⁰⁾	50 bazičnih točk ⁽¹¹⁾	100 bazičnih točk
Velika podjetja	50 bazičnih točk	100 bazičnih točk	200 bazičnih točk

⁽⁷⁾ Likvidnostni načrt lahko vključuje tako obratni kapital kot stroške naložb.

⁽⁸⁾ Kot so opredeljena v členu 2(18) Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014 str. 1)

⁽⁹⁾ Izhodiščne obrestne mere, izračunane v skladu s Sporočilom Komisije o spremembi metode določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj (UL C 14, 19.1.2008, str. 6) in objavljene na spletni strani GD za konkurenco: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

⁽¹⁰⁾ Najnižja celotna obrestna mera (izhodiščna obrestna mera plus marža za kreditno tveganje) bi morala znašati vsaj 10 bazičnih točk na leto.

⁽¹¹⁾ Najnižja celotna obrestna mera (izhodiščna obrestna mera plus marža za kreditno tveganje) bi morala znašati vsaj 10 bazičnih točk na leto.

- b. alternativno lahko države članice prigrasijo sheme, pri katerih je podlaga zgornja preglednica, vendar se lahko zapadlost posojila in stopnje marž za kreditno tveganje prilagodijo, na primer, za celoten čas trajanja posojila se lahko uporablja pavšalna marža za kreditno tveganje, če je višja od najnižje marže za kreditno tveganje za prvo leto za vsako vrsto upravičenca, kot se prilagodi v skladu z zapadlostjo posojila na podlagi tega odstavka ⁽¹²⁾;
 - c. posojilne pogodbe so podpisane najpozneje do 31. decembra 2020 in so omejene na največ šest let, razen če se prilagodijo v skladu s točko 27(b);
 - d. za posojila, ki zapadejo po 31. decembru 2020, skupni znesek posojila na upravičenca ne presega:
 - i. dvojnega zneska letne mase plač prejemnika (vključno s prispevki za socialno varnost ter stroški za zaposlene, ki delajo v prostorih podjetja, vendar so uradno zaposleni pri podizvajalcih) za leto 2019 ali za zadnje razpoložljivo leto. Pri podjetjih, ustanovljenih 1. januarja 2019 ali kasneje, najvišji znesek posojila ne sme preseči ocenjene letne mase plač v prvih dveh letih delovanja ali
 - ii. 25 % skupnega prometa upravičenca v letu 2019 ali
 - iii. z ustrezno utemeljitvijo in na podlagi samopodreditve upravičenca o njegovih likvidnostnih potrebah ⁽¹³⁾ se lahko znesek posojila poveča za kritje likvidnostnih potreb od odobritve v prihodnjih 18 mesecih za MSP in v prihodnjih 12 mesecih za velika podjetja;
 - e. za posojila, ki zapadejo do 31. decembra 2020, je znesek glavnice posojila na upravičenca lahko višji od zneska iz točke 27(d) z ustrezno utemeljitvijo in pod pogojem, da se zagotovi sorazmernost pomoči;
 - f. posojilo je lahko posojilo za naložbe in/ali posojilo za obratni kapital;
 - g. posojilo se ne odobri podjetjem, ki so bila dne 31. decembra 2019 že podjetja v težavah (v smislu uredbe o splošnih skupinskih izjemah ⁽¹⁴⁾).“;
17. oddelek 3.5 se nadomesti z naslednjim:

„Oddelek 3.5 Kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov

32. Sporočilo Komisije o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov določa, da zavarovanje izvoznih kreditov ne krije tržnih tveganj ob podpori držav članic. Zato je Komisija zaradi trenutnega izbruha COVID-19 izvedla javno posvetovanje o razpoložljivosti kratkoročnega zavarovanja izvoznih kreditov za izvoz v vse države, ki so trenutno države s tržnimi tveganji, in ugotovila, da primanjkujejo zadostne zmogljivosti zasebnega zavarovanja za kratkoročne izvozne kredite na splošno ter da kritje za tržna tveganja začasno ni na voljo.

33. V zvezi s tem Komisija meni, da so vsa trgovinska in politična tveganja, povezana z izvozom v države iz priloge k Sporočilu Komisije o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov, začasno netržna do 31. decembra 2020 ⁽¹⁵⁾.“;

18. vstavi se naslednji oddelek:

„Oddelek 3.6 Pomoč za raziskave in razvoj na področju COVID-19

34. Poleg obstoječih možnosti, ki temeljijo na členu 107(3)(c) PDEU, je bistveno olajšati raziskave in razvoj na področju COVID-19, da se obravnava trenutna izredna zdravstvena kriza.

⁽¹²⁾ Najnižja celotna obrestna mera (izhodiščna obrestna mera plus marža za kreditno tveganje) bi morala znašati vsaj 10 bazičnih točk na leto.

⁽¹³⁾ Likvidnostne potrebe lahko vključujejo tako obratni kapital kot stroške naložb.

⁽¹⁴⁾ Kot so opredeljena v členu 2(18) Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014 str. 1).

⁽¹⁵⁾ Sporočilo Komisije o spremembi Priloge k Sporočilu Komisije državam članicam o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov (C(2020) 2044 final z dne 27. marca 2020, (UL C 101I, 28.3.2020 str. 1).

35. Komisija bo štela, da je pomoč za projekte raziskav in razvoja na področju COVID-19 in za druge zadevne protivirusne raziskave ⁽¹⁶⁾, vključno s projekti, ki so prejeli znak kakovosti „pečat odličnosti“ za področje COVID-19 v okviru instrumenta, namenjenega MSP, iz programa Obzorje 2020, združljiva z notranjim trgom, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- a. pomoč se odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, vračljivih predplačil ali davčnih ugodnosti do 31. decembra 2020;
- b. za projekte, ki so se začeli 1. februarja 2020, ali za projekte, ki so prejeli pečat odličnosti za področje COVID-19, se šteje, da ima pomoč spodbujevalni učinek; za projekte, ki so se začeli pred 1. februarjem 2020, se šteje, da ima pomoč spodbujevalni učinek, če je potrebna za pospešitev ali razširitev obsega projekta. V takih primerih so do pomoči upravičeni samo dodatni stroški v zvezi s pospešitvijo prizadevanj ali razširitvijo obsega;
- c. upravičeni stroški so lahko vsi stroški, ki so potrebni za projekt raziskav in razvoja v času trajanja projekta, med drugim vključno s stroški za zaposlene, digitalno in računalniško opremo, diagnostična orodja, orodja za zbiranje in obdelavo podatkov, storitve raziskav in razvoja, predklinična in klinična testiranja (faze testiranja I–IV), pridobitev, potrditev in varovanje patentov ter drugih neopredmetenih sredstev in za ugotavljanje skladnosti in/ali pridobitev dovoljenj, potrebnih za trženje novih in izboljšanih cepiv in zdravil, medicinskih pripomočkov, bolnišnične in medicinske opreme, razkužil in osebne zaščitne opreme; testiranja v fazi IV so upravičena, če omogočajo nadaljnji znanstveni ali tehnološki napredek;
- d. intenzivnost pomoči za vsakega upravičenca lahko krije 100 % upravičenih stroškov za temeljne raziskave in ne presega 80 % upravičenih stroškov za industrijske raziskave in eksperimentalni razvoj ⁽¹⁷⁾;
- e. intenzivnost pomoči za industrijske raziskave in eksperimentalni razvoj se lahko poveča za 15 odstotnih točk, če raziskovalni projekt podpira več kot ena država članica ali če se izvaja v čezmejnem sodelovanju z raziskovalnimi organizacijami ali drugimi podjetji;
- f. pomoč v okviru tega ukrepa se lahko kombinira s podporo iz drugih virov za iste upravičene stroške pod pogojem, da skupna pomoč ne presega zgornjih mej, določenih v točkah (d) in (e);
- g. upravičenec do pomoči se mora zavezati, da bo tretjim osebam v EGP podelil neizključne licence pod nediskriminatornimi tržnimi pogoji;
- h. pomoč se ne odobri podjetjem, ki so bila dne 31. decembra 2019 že podjetja v težavah (v smislu uredbe o splošnih skupinskih izjemah ⁽¹⁸⁾).“;

19. vstavi se naslednji oddelek:

„Oddelek 3.7 Pomoč za naložbe v infrastrukturo za preskušanje in prenos v proizvodnjo

36. Poleg obstoječih možnosti, ki temeljijo na členu 107(3)(c) PDEU, je bistveno podpreti infrastrukturo za preskušanje in prenos v proizvodnjo, ki prispeva k razvoju izdelkov v zvezi s COVID-19.

37. Komisija bo zato štela, da je pomoč za naložbe za gradnjo ali nadgradnjo infrastruktur za preskušanje in prenos v proizvodnjo, ki so potrebne za razvoj, preskušanje in prenos v proizvodnjo izdelkov v zvezi s COVID-19, navedenih v oddelku 3.8, do prve industrijske uvedbe pred njihovo serijsko proizvodnjo, združljiva z notranjim trgom, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a. pomoč se odobri za gradnjo ali nadgradnjo infrastruktur za preskušanje in prenos v proizvodnjo, ki je do prve industrijske uvedbe pred njihovo serijsko proizvodnjo potrebna za razvoj, preskušanje in prenos v proizvodnjo zdravil (vključno s cepivi) in zdravljenj v zvezi s COVID-19, njihovih vmesnih izdelkov, aktivnih farmacevtskih učinkovin in surovin; medicinskih pripomočkov ter bolnišnične in medicinske opreme (vključno z ventilatorji in

⁽¹⁶⁾ Raziskave na področju COVID-19 in druge zadevne protivirusne raziskave vključujejo raziskave v zvezi s cepivi, zdravili in zdravljenji, medicinskimi pripomočki ter bolnišnično in medicinsko opremo, razkužili ter zaščitnimi oblačili in opremo ter ustreznimi inovativnimi postopki za učinkovito proizvodnjo potrebnih izdelkov.

⁽¹⁷⁾ Temeljne in industrijske raziskave ter eksperimentalni razvoj, kot so opredeljeni v členu 2(84), (85) in (86) Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014 str. 1).

⁽¹⁸⁾ Kot so opredeljena v členu 2(18) Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014 str. 1)

zaščitnimi oblačili ter opremo in diagnostičnimi orodji) in potrebnih surovin; razkužil in njihovih vmesnih izdelkov ter kemičnih surovin, ki so potrebne za njihovo proizvodnjo; ter orodij za zbiranje/obdelavo podatkov;

- b. pomoč se odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih ugodnosti ali vračljivih predplačil do 31. decembra 2020;
- c. za projekte, ki so se začeli 1. februarja 2020, se šteje, da ima pomoč spodbujevalni učinek; za projekte, ki so se začeli pred 1. februarjem 2020, se šteje, da ima pomoč spodbujevalni učinek, če je potrebna za pospešitev ali razširitev obsega projekta. V takih primerih so do pomoči upravičeni samo dodatni stroški v zvezi s pospešitvijo prizadevanj ali razširitvijo obsega;
- d. naložbeni projekt se zaključi v šestih mesecih po datumu odobritve pomoči. Šteje se, da je naložbeni projekt zaključen, ko ga nacionalni organi sprejmejo kot dokončanega. Če šestmesečni rok ni upoštevan, se za vsak mesec zamude povrne 25 % zneska pomoči, odobrene v obliki neposrednih nepovratnih sredstev ali davčnih ugodnosti, razen če je zamuda posledica dejavnikov, na katere upravičenec do pomoči ne more vplivati. Kadar je rok upoštevan, se pomoč v obliki vračljivih predplačil pretvori v nepovratna sredstva; v nasprotnem primeru se vračljivo predplačilo povrne v enakih letnih obrokih v petih letih po datumu odobritve pomoči;
- e. upravičeni stroški so stroški naložbe, ki so potrebni za vzpostavitev infrastrukture za preskušanje in prenos v proizvodnjo, ki so potrebne za razvoj izdelkov, navedenih v točki (a). Intenzivnost pomoči ne presega 75 % upravičenih stroškov;
- f. največja dovoljena intenzivnost pomoči v obliki neposrednih nepovratnih sredstev ali davčne ugodnosti se lahko poveča za dodatnih 15 odstotnih točk, in sicer če se naložba zaključi v dveh mesecih po datumu odobritve pomoči ali datumu uveljavljanja davčne ugodnosti ali če podpora prihaja iz več kot ene države članice. Če se pomoč odobri v obliki vračljivega predplačila in se naložba zaključi v dveh mesecih ali če podpora prihaja iz več kot ene države članice, se lahko odobri dodatnih 15 odstotnih točk;
- g. pomoč v okviru tega ukrepa se ne kombinira z drugo pomočjo za naložbe za iste upravičene stroške;
- h. jamstvo za kritje izgub se lahko odobri poleg neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih ugodnosti ali vračljivih predplačil ali kot neodvisen ukrep pomoči. Jamstvo za kritje izgub se izda v enem mesecu po tem, ko je podjetje zaprosilo zanj; znesek izgube, ki ga je treba povrniti, se določi pet let po zaključku naložbe. Znesek, ki ga je treba povrniti, se izračuna kot razlika med vsoto stroškov naložbe, razumnega dobička v višini 10 % na leto od stroškov naložbe v petih letih in stroškov poslovanja ter vsoto prejetih neposrednih nepovratnih sredstev, prihodkov v petletnem obdobju in končne vrednosti projekta;
- i. cena, ki se zaračuna za storitve, ki jih zagotavljajo infrastrukture za preskušanje in prenos v proizvodnjo, ustreza tržni ceni;
- j. infrastrukture za preskušanje in prenos v proizvodnjo so dostopne več uporabnikom, dostop pa se odobri na pregleden in nediskriminatoren način. Podjetjem, ki so financirala vsaj 10 % stroškov naložbe, se lahko odobri prednostni dostop pod ugodnejšimi pogoji;
- k. pomoč se ne odobri podjetjem, ki so bila dne 31. decembra 2019 že podjetja v težavah (v smislu uredbe o splošnih skupinskih izjemah ⁽¹⁹⁾).“;

20. vstavi se naslednji oddelek:

„Oddelek 3.8 Pomoč za naložbe za proizvodnjo izdelkov v zvezi s COVID-19

38. Poleg obstoječih možnosti, ki temeljijo na členu 107(3)(c) PDEU, je bistveno olajšati proizvodnjo izdelkov v zvezi s COVID-19. To vključuje: ustrezna zdravila (vključno s cepivi) in zdravljenja, njihove vmesne izdelke, aktivne farmacevtske učinkovine in surovine; medicinske pripomočke, bolnišnično in medicinsko opremo (vključno z ventilatorji, zaščitnimi oblačili in opremo ter diagnostičnimi orodji) in potrebne surovine; razkužila in njihove vmesne izdelke ter kemične surovine, ki so potrebne za njihovo proizvodnjo; orodja za zbiranje/obdelavo podatkov.

⁽¹⁹⁾ Kot so opredeljena v členu 2(18) Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014 str. 1)

39. Komisija bo štela, da je pomoč za naložbe za proizvodnjo izdelkov v zvezi s COVID-19 združljiva z notranjim trgov, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a. pomoč za naložbe se odobri za proizvodnjo izdelkov v zvezi s COVID-19, kot so ustrezna zdravila (vključno s cepivi) in zdravljenja, njihovi vmesni izdelki, aktivne farmacevtske učinkovine in surovine; medicinski pripomočki, bolnišnična in medicinska oprema (vključno z ventilatorji, zaščitnimi oblačili ter opremo in diagnostičnimi orodji) in potrebne surovine; razkužila in njihove vmesne izdelke ter kemične surovine, ki so potrebne za njihovo proizvodnjo; orodja za zbiranje/obdelavo podatkov;
- b. pomoč se odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih ugodnosti ali vračljivih predplačil do 31. decembra 2020;
- c. za projekte, ki so se začeli 1. februarja 2020, se šteje, da ima pomoč spodbujevalni učinek; za projekte, ki so se začeli pred 1. februarjem 2020, se šteje, da ima pomoč spodbujevalni učinek, če je potrebna za pospešitev ali razširitev obsega projekta. V takih primerih bi bili do pomoči upravičeni samo dodatni stroški zaradi pospešitve prizadevanj ali razširitve obsega;
- d. naložbeni projekt se zaključi v šestih mesecih po odobritve pomoči. Šteje se, da je naložbeni projekt zaključen, ko ga nacionalni organi sprejmejo kot dokončanega. Če šestmesečni rok ni upoštevan, se za vsak mesec zamude povrne 25 % zneska pomoči, odobrene v obliki neposrednih nepovratnih sredstev ali davčnih ugodnosti, razen če je zamuda posledica dejavnikov, na katere upravičenec do pomoči ne more vplivati. Kadar je rok upoštevan, se pomoč v obliki vračljivih predplačil pretvori v nepovratna sredstva; v nasprotnem primeru se vračljivo predplačilo povrne v enakih letnih obrokih v petih letih po datumu odobritve pomoči;
- e. upravičeni stroški se nanašajo na vse stroške naložb, ki so potrebni za proizvodnjo izdelkov iz točke (a), in stroške preskušanja novih proizvodnih objektov. Intenzivnost pomoči ne presega 80 % upravičenih stroškov;
- f. največja dovoljena intenzivnost pomoči v obliki neposrednih nepovratnih sredstev ali davčne ugodnosti se lahko poveča za dodatnih 15 odstotnih točk, in sicer če se naložba zaključi v dveh mesecih po datumu odobritve pomoči ali datumu uveljavljanja davčne ugodnosti ali če podpora prihaja iz več kot ene države članice. Če se pomoč odobri v obliki vračljivega predplačila in se naložba zaključi v dveh mesecih ali če podpora prihaja iz več kot ene države članice, se lahko odobri dodatnih 15 odstotnih točk;
- g. pomoč v okviru tega ukrepa se ne kombinira z drugo pomočjo za naložbe za iste upravičene stroške;
- h. jamstvo za kritje izgub se lahko odobri poleg neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih ugodnosti ali vračljivih predplačil ali kot neodvisen ukrep pomoči. Jamstvo za kritje izgub se izda v enem mesecu po tem, ko je podjetje zaprosilo zanj; znesek izgube, ki ga je treba povrniti, se določi pet let po zaključku naložbe. Znesek, ki ga je treba povrniti, se izračuna kot razlika med vsoto stroškov naložbe, razumnega dobička v višini 10 % na leto od stroškov naložbe v petih letih in stroškov poslovanja ter vsoto prejetih neposrednih nepovratnih sredstev, prihodkov v petletnem obdobju in končne vrednosti projekta;
- i. pomoč se ne odobri podjetjem, ki so bila dne 31. decembra 2019 že podjetja v težavah (v smislu uredbe o splošnih skupinskih izjemah ⁽²⁰⁾). “;

21. vstavi se naslednji oddelek:

„Oddelek 3.9 Pomoč v obliki odlogov plačila davkov in/ali prispevkov za socialno varnost

40. Odlogi plačila davkov in/ali prispevkov za socialno varnost so lahko dragoceno orodje za zmanjšanje likvidnostnih omejitev podjetij (vključno s samozaposlenimi) in ohranjanje delovnih mest. Kadar so taki odlogi splošni in ne dajejo prednosti nekaterim podjetjem ali proizvodnji določenega blaga, ne spadajo na področje uporabe člena 107(1) PDEU. Če so na primer omejeni na določene sektorje, regije ali vrste podjetij, vključujejo pomoč v smislu člena 107(1) PDEU ⁽²¹⁾.

⁽²⁰⁾ Kot so opredeljena v členu 2(18) Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014, str. 1)

⁽²¹⁾ Glej točko 118 Obvestila Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C(2016) 2946, UL C 262, 19.7.2016, str. 1).

41. Komisija bo štela, da so sheme pomoči, sestavljene iz začasnih odlogov plačila davkov ali prispevkov za socialno varnost, ki se uporabljajo za podjetja (vključno s samozaposlenimi) v določenih sektorjih ali regijah ali za podjetja določene velikosti, ki jih je izbruh COVID-19 še posebej prizadel, združljive z notranjim trgovom na podlagi člena 107 (3)(b) PDEU. To velja tudi za predvidene ukrepe v zvezi z davčnimi obveznostmi in obveznostmi na področju socialne varnosti, katerih namen je omiliti likvidnostne omejitve, s katerimi se soočajo upravičenci, kot so med drugim odlogi obročnih plačil, lažji dostop do načrtov plačil davčnega dolga in odobritev brezobrestnih obdobj, začasna prekinitvev izterjave davčnega dolga ter hitrejša vračilo davka. Pomoč se odobri pred 31. decembrom 2020, rok za odlog pa je najpozneje 31. decembra 2022.“;

22. vstavi se naslednji oddelek:

„Oddelek 3.10 Pomoč v obliki plačnih subvencij za zaposlene za preprečevanje odpuščanja med izbruhom COVID-19

42. Države članice lahko za ohranitev delovnih mest predvidijo prispevke k stroškom plač podjetij (vključno s samozaposlenimi), ki bi zaradi izbruha COVID-19 sicer odpuščala osebje. Če se taki odlogi uporabljajo za celotno gospodarstvo, ne spadajo na področje uporabe nadzora Unije nad državno pomočjo. Če podjetjem dajejo selektivno prednost, kar se lahko zgodi, če so omejene na določene sektorje, regije ali vrste podjetij, vključujejo pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

43. Če taki ukrepi predstavljajo pomoč, bo Komisija štela, da so združljivi z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3) (b) PDEU, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a. pomoč je namenjena preprečevanju odpuščanja med izbruhom COVID-19;
- b. pomoč se odobri v obliki shem za podjetja v določenih sektorjih ali regijah ali določene velikosti, ki jih je izbruh COVID-19 še posebej prizadel;
- c. plačna subvencija se odobri za največ 12 mesecev po vlogi za pomoč, in sicer za zaposlene, ki bi bili sicer odpuščeni zaradi prekinitve ali zmanjšanja poslovanja, ki je posledica izbruha COVID-19, in pod pogojem, da upravičeno osebje v zajetem obdobju ohrani stalno zaposlitev za celotno obdobje, za katerega se odobri pomoč;
- d. mesečna plačna subvencija ne presega 80 % mesečne bruto plače (vključno s prispevki delodajalca za socialno varnost) upravičenega osebja. Države članice lahko zlasti v interesu kategorij zaposlenih z nizkimi plačami sporočijo tudi alternativne metode izračuna intenzivnosti pomoči, kot je uporaba nacionalne povprečne plače ali minimalne plače pod pogojem, da se ohrani sorazmernost pomoči;
- e. plačna subvencija se lahko kombinira z drugimi splošno razpoložljivimi ali selektivnimi ukrepi za podporo ohranjanju delovnih mest, če kombinirana podpora ne povzroči prekomernega nadomestila za stroške plač zadevnega osebja. Plačne subvencije se lahko kombinirajo tudi z odlogi plačila davkov in prispevkov za socialno varnost.“;

23. točka 34 se preštevilči v točko 44 in nadomesti z naslednjim:

„44. Razen v primeru pomoči, odobrene v okviru oddelkov 3.9 in 3.10, morajo države članice relevantne informacije ⁽²²⁾ o vsaki posamezni pomoči, ki se odobri na podlagi tega sporočila, objaviti na izčrpnem spletišču o državni pomoči ali v okviru orodja IT Komisije ⁽²³⁾ v 12 mesecih od odobritve pomoči.“;

24. točke 35 do 42 se preštevilčijo v točke 45 do 52.

⁽²²⁾ To so informacije, ki se zahtevajo v Prilogi III k Uredbi Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014, Prilogi III k Uredbi Komisije (EU) št. 702/2014 in Prilogi III k Uredbi Komisije (EU) št. 1388/2014 z dne 16. decembra 2014. Za vračljiva predplačila, jamstva, posojila in druge oblike se lahko navede nominalna vrednost osnovnega instrumenta na upravičenca. Za davčne in plačilne ugodnosti se lahko znesek posamezne pomoči navede v razponih.

⁽²³⁾ Javni iskalnik po podatkovni zbirki državne pomoči Preglednost omogoča dostop do podatkov o posameznih državnih pomočeh, ki so jih države članice zagotovile v skladu z evropskimi zahtevami glede preglednosti državnih pomoči, in je na voljo na <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=sl>.